

UZASADNIENIE

Ochotnicze Straże Pożarne jako stowarzyszenia mają udokumentowaną tradycję sięgającą XVIII wieku, a wzmianki o działaniach podejmowanych na rzecz walki z pożarami pojawiają się już w średniowieczu. Od momentu powstania Ochotnicze Straże Pożarne zrzeszają członków reprezentujących cały przekrój lokalnych społeczności, zarówno kobiety, mężczyźni, jak i dzieci oraz młodzież. Tak pozostało do dziś – Ochotnicze Straże Pożarne pozostają otwarte dla każdego, kto bezinteresownie chce nieść pomoc drugiemu człowiekowi. Swoją działalnością obejmują wszystkie sfery życia społecznego począwszy od ratownictwa, poprzez pomoc społeczną, usługi socjalne, ochronę środowiska, działalność kulturalną, edukację, sport, a także wsparcie instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju lokalnego w wymiarze społecznym i ekonomicznym. Nieoceniony jest wkład Ochotniczych Straży Pożarnych na rzecz działań niepodległościowych, poprawy poziomu bezpieczeństwa oraz integrowania lokalnych społeczności.

W przygotowanym projekcie proponuje się pozostawienie społecznego charakteru Ochotniczych Straży Pożarnych i swobody w wyborze formy organizacyjno-prawnej. Zasadniczym celem przedmiotowego projektu ustawy o Ochotniczych Strażach Pożarnych jest uregulowanie sytuacji prawno-organizacyjnej i finansowej stowarzyszeń, jakimi są Ochotnicze Straże Pożarne.

Celami głównymi opracowanego projektu ustawy o Ochotniczych Strażach Pożarnych jest:

- 1) określenie w jednym akcie prawnym rozproszonych uregulowań dotyczących relacji zachodzących pomiędzy konstytucyjnie niezależnym stowarzyszeniem jakim jest każda Ochotnicza Straż Pożarna, konstytucyjnie niezależnym samorządem terytorialnym, a administracją rządową, reprezentowaną przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) przyznanie długo oczekiwanych świadczeń, w szczególności świadczeń ratowniczych, wraz ze zrównaniem i ujednoczeniem zasad wypłacania innych świadczeń, w stosunku do wszystkich strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych, bez podziału na przynależność do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i strażaków OSP spoza tego systemu;
- 3) podniesienie rangi stowarzyszeń Ochotniczych Straży Pożarnych, podejmujących jako jednostki ochrony przeciwpożarowej działania na rzecz ochrony życia, zdrowia mienia lub środowiska, przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem;
- 4) przeniesienie dotychczasowych uregulowań prawnych dotyczących Ochotniczych Straży Pożarnych (z ich doprecyzowaniem) z ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, która powinna być ustawą ustrojową, bez określania zasad funkcjonowania jakiegokolwiek jednostki ochrony przeciwpożarowej. Projekt ustawy o

Ochotniczych Strażach Pożarnych ma również na celu realizację ustaleń zapoczątkowanych w 1991 r., w czasie procesu legislacyjnego nad projektami ustaw z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej i ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej przez ówczesnych parlamentarzystów, kierownictwo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz ZG ZOSP RP;

- 5) wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań i zasad w funkcjonowaniu Ochotniczych Straży Pożarnych, które wynikają z potrzeb praktyki, a są efektem prac badawczych, analiz oraz konsultacji;
- 6) systemowe, przemyślane skorelowanie spraw związanych z usytuowaniem (funkcjonowaniem) członków zrzeszonych w Ochotniczych Straży Pożarnych z działaniami realizowanymi w stanach lub sytuacjach objętych prawem międzynarodowym, w szczególności Konwencjami Genewskimi i Haskimi oraz przepisami regulującymi stany nadzwyczajne wyszczególnione w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Sytuację prawną Ochotniczych Straży Pożarnych regulują przede wszystkim przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach. Stowarzyszenie, zgodnie z przepisami art. 2 tej ustawy, jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych, które samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne, dotyczące swojej działalności. Stowarzyszenia opierają działalność na pracy społecznej swoich członków. Decyzją Sądu Rejestrowego nabywają one osobowość prawną, która z jednej strony jest przeszkodą w traktowaniu Ochotniczych Straży Pożarnych przedmiotowo, natomiast z drugiej strony jest atutem przy ustalaniu zadań i obowiązków do prowadzenia działań ratowniczych lub udziału w akcjach ratowniczych organizowanych i prowadzonych przez Państwową Straż Pożarną.

W proponowanym projekcie ustawy uwzględnione są rozwiązania formalnoprawne zawarte m.in. w niżej wymienionych ustawach:

- 1) z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach;
- 2) z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej;
- 3) z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- 4) z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej,

Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin;

- 5) z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym;
- 6) z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa;
- 7) z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
- 9) z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej;
- 10) z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 11) z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie;
- 12) z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;
- 13) z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym;
- 14) z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego;
- 15) z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym;
- 16) Z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 17) z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych.

Wskazać należy, iż Ochotnicze Straże Pożarne są wyjątkowymi stowarzyszeniami, czego wyrazem był fakt, iż dawniej posiadały status stowarzyszeń wyższej użyteczności. Posiadanie takiego statusu wiązało się niekiedy z nadaniem przywileju wyłączności działania w określonym zakresie na obszarze całego państwa lub mniejszym, co pociągało za sobą wyłączenie wszelkich innych stowarzyszeń z wkraczania w ten zakres na odpowiednim obszarze, bez względu na ich dotychczasowe uprawnienia i brzmienie statutów. Stowarzyszenia te mogły więc mieć wyłączność prawną na określony rodzaj działalności społecznie użytecznej, choć równocześnie należy wskazać, że działalność tego rodzaju charakteryzowała większa integracja z administracją rządową. Status stowarzyszeń wyższej użyteczności został zniesiony. Celem ustawy jest przywrócenie Ochotniczym Strażom Pożarnym, w pewnym zakresie statusu, jaki posiadały w okresie, gdy były stowarzyszeniem wyższej użyteczności.

Ponadto, projekt przewiduje dobrowolne skorzystanie przez OSP z przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie bez konieczności dwuletniej karencji prowadzenia działalności na rzecz ogółu społeczności. Powyższe stanowi uwzględnienie postulatów zgłaszanych przez środowisko OSP w toku konsultacji projektowanych rozwiązań.

Ochotnicza Straż Pożarna, będąc stowarzyszeniem, jest jednocześnie jednostką ochrony przeciwpożarowej - umundurowaną, wyposażoną w specjalistyczny sprzęt, przeznaczoną w szczególności do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami.

Stowarzyszenie wykonuje swoje zadania, obok takich jednostek, jak jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej, jednostki organizacyjne Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej, zakładowe straże pożarne czy inne służby ratownicze. Działania Ochotniczych Straży Pożarnych, w szczególności podczas prowadzenia działań ratowniczych oraz udziału w akcjach ratowniczych organizowanych i prowadzonych przez Państwową Straż Pożarną, wymagać będą jednoosobowego kierownictwa sprawowanego przez naczelnika Ochotniczej Straży Pożarnej, wyznaczonego przez Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej. Wnioskodawca wprowadza ten przepis, w celu wyznaczenia naczelnika Ochotniczej Straży Pożarnej, będącego strażakiem-ratownikiem Ochotniczej Straży Pożarnej, posiadającego niezbędne kwalifikacje i uprawnienia. Przepis ten nie będzie naruszał ustawowych uprawnień stowarzyszenia do wyznaczania innych funkcji. Wnioskodawca ewidentnie wskazuje na działania ratownicze¹ jako jedno z zadań ustawowych ochrony przeciwpożarowej. Do działań tych uprawnione są wyłącznie jednostki ochrony przeciwpożarowej².

Ochotnicze Straże Pożarne stanowią ponad 96 % ogólnej liczby jednostek ochrony przeciwpożarowej. W całym kraju jest obecnie blisko 230 tys. strażaków-ratowników Ochotniczej Straży Pożarnej, którzy posiadają uprawnienia do udziału w działaniach ratowniczych. Tym samym, Ochotnicze Straże Pożarne są najliczniejszą grupą jednostek działających na rzecz społeczności lokalnych oraz wykonujących zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej przypisane gminom.

W ostatnich latach, oprócz zmian zachodzących w środowisku zagrożeń, a także zmian zachodzących w zakresie przemieszczania się ludności, w szczególności na tereny wiejskie, nastąpił wyraźny wzrost profesjonalizacji tych stowarzyszeń, wyrażony poprzez doposażenie w sprzęt, podniesienie poziomu wykształcenia oraz ciągłe rozszerzanie wykonywanych zadań. Mimo swojej liczebności i wagi wykonywanych zadań, brak jest jednak dotychczas kompleksowych regulacji prawnych dotyczących warunków osobowych i materiałowych Ochotniczych Straży Pożarnych. Zatem uczestnictwo Ochotniczych Straży Pożarnych w najważniejszych zadaniach publicznych realizowanych w imieniu państwa i gminy oraz ich dotychczasowa aktywność uzasadnia wprowadzenie dla Ochotniczych Straży Pożarnych odrębnej regulacji ustawowej, na wzór m.in. innych stowarzyszeń realizujących działania ratownicze, jak chociażby Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, czy też podmioty uprawnione do wykonywania zadań ratownictwa wodnego.

Ochotnicza Straż Pożarna jest specjalistyczną jednostką organizacyjną, której wyposażenie i struktura przystosowane są do realizacji celu, czyli ochrony przeciwpożarowej. Obecny stan prawny

---

¹ Art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.

² Art 22 w związku z art. 15 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.

jednoznacznie określa prawo do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych członków Ochotniczych Straży Pożarnych, którzy ukończyli 18 lat i nie przekroczyli 65 roku życia, posiadających aktualne orzeczenie lekarskie dopuszczające do udziału w działaniach ratowniczych oraz odbyli szkolenie pożarnicze. Tym samym, to ustawodawca dokonał wyodrębnienia członków stowarzyszenia na osoby, które mogą i które nie powinny brać udziału w tego typu działaniach.

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Zadania własne obejmują także sprawy ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, co oznacza, iż część zadań z tego zakresu przekazane mogą być Ochotniczemu Strażom Pożarnym. Tym samym, relacje gmina - Ochotnicza Straż Pożarna regulowane są różnymi aktami prawnymi. Ochotnicze Straże Pożarne jako stowarzyszenia, poza wskazanymi już zadaniami realizują również inne cele społecznie pożyteczne. Działając przede wszystkim na terenie gmin, pełnią również rolę organizacji kulturotwórczych, patriotycznych, które poprzez swoją działalność wychowują, kształcą i integrują zarówno mieszkańców swoich miejscowości, jak i niekiedy całych gmin. To również bardzo istotny profil działalności Ochotniczych Straży Pożarnych.

Z punktu widzenia formy organizacyjnej Ochotniczych Straży Pożarnych, wpływającej w bezpośredni sposób na sprawną i skuteczną realizację zadań nałożonych na jednostki ochrony przeciwpożarowej, realizowanych przez nie w imieniu gminy, jedną z ważniejszych kwestii wymagających ustawowego uregulowania są relacje Ochotniczych Straży Pożarnych z gminami, które co prawda mają obowiązek zapewniania „gotowości bojowej”, lecz bez możliwości wpływu na sposoby jej ustalania. Projekt ustawy pozwala w sposób elastyczny kształtować formę przygotowania do podejmowania działań ratowniczych przez określenie poziomów przygotowania i motywowania strażaków, z udziałem gminy, która w większym stopniu niż w dotychczasowych przepisach powinna uczestniczyć w ich działalności.

Art. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej definiuje ochronę przeciwpożarową jako realizację przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem, poprzez:

- 1) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 2) zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 3) prowadzenie działań ratowniczych.

Członkowie stowarzyszenia zajmujący się ochroną przeciwpożarową i spełniający przewidziane prawem warunki niezbędne do uczestniczenia w działaniach ratowniczych, muszą być zatem osobami o wysokich kwalifikacjach osobistych i zawodowych. Wykonywanie zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej wymaga ponadto wyposażenia Ochotniczych Straży Pożarnych w pojazdy i sprzęt specjalistyczny.

Celem projektowanej regulacji jest gruntowna poprawa sytuacji strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych oraz samych stowarzyszeń, które są i powinny pozostać jednymi z podstawowych podmiotów systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Umocnieniu pozycji Ochotniczych Straży Pożarnych mają służyć proponowane w projekcie ustawy rozwiązania zakładające że:

- 1) strażakowi ratownikowi Ochotniczej Straży Pożarnej przysługiwać będzie świadczenie ratownicze, z tytułu wysługi w jednostkach ratowniczo gaśniczych Ochotniczych Straży Pożarnych (z kwoty świadczenia nie będzie odprowadzany podatek, ani składki na ubezpieczenia społeczne);
- 2) strażacy ratownicy Ochotniczych Straży Pożarnych otrzymają dodatkowe uprawnienia m.in. zwolnienie ze świadczenia pracy (oraz ekwiwalent za wkład wniesiony na rzecz ochrony przeciwpożarowej, w postaci czasu, wysiłku i zdrowia), odszkodowania, rekompensaty, renty, zniżki i ulgi, a ich rodziny - także pomoc państwa w przypadku śmierci strażaka ochotnika podczas działań ratowniczych;
- 3) strażak ratownik Ochotniczej Straży Pożarnej (a także kandydat na strażaka ratownika Ochotniczej Straży Pożarnej) uzyska prawo do okresowych i bezpłatnych badań lekarskich;
- 4) strażakowi ratownikowi Ochotniczej Straży Pożarnej przysługiwać będą środki ochrony indywidualnej i umundurowanie specjalne;
- 5) utrzymanie remiz strażackich Ochotniczych Straży Pożarnych będzie mniej uciążliwe poprzez uregulowanie taryfy energii elektrycznej na poziomie gospodarstwa domowego;
- 6) strażakomratownikom Ochotniczych Straży Pożarnych przysługiwać będzie legitymacja zapewniająca dodatkowe uprawnienia;
- 7) w stosunku do strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym członków młodzieżowych drużyn pożarniczych, wzorowo wykonujących swoje obowiązki przewidziana została możliwość przyznania odznaki „Świętego Floriana za zasługi dla społeczności lokalnej” oraz przedstawienia do orderu lub odznaczenia;
- 8) w budżecie państwa przewidziane będą środki finansowe na szkolenie strażaków-ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym w zakresie uzyskiwania uprawnień kierowcy kat. „C”,

9) szkolenia strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych pozwolą im w pewnych sytuacjach uzyskać tytuł zawodowy strażaka.

Należy również zauważyć, że zgodnie z art. 10 ust.1 pkt 2 zarówno strażakowi ratownikowi, jak i kandydatowi na strażaka ratownika OSP przysługuje ubezpieczenie, w tym ubezpieczenie grupowe, w zakresie OC i NW od wykonywanych powierzonych zadań. Ponadto, intencją projektodawcy nie jest pozbawienie strażaków i członków OSP prawa do odszkodowania za uszczerbek na zdrowiu albo szkodę w mieniu, o których mowa w art. 26 ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Zgodnie z projektowanym art. 1 ust. 3 „Ochotnicze Straże Pożarne zrzeszają członków Ochotniczych Straży Pożarnych, zwanych dalej „strażakami OSP”.

W odniesieniu do młodzieżowych lub dziecięcych drużyn pożarniczych zastosowanie ma art. 3 ustawy - Prawo o stowarzyszeniach.

Należy również wskazać, że projektowana regulacja przewiduje analogiczne rozwiązania w zakresie świadczeń ratowniczych oraz świadczeń z tytułu uszczerbku na zdrowiu lub szkody w mieniu poniesionych przez nietatowych ratowników górskich wskutek prowadzonych przez nich działań ratowniczych. Projekt natomiast nie rozszerza tych uprawnień na ratowników wodnych, z uwagi na to, że wyłącznie strażacy OSP i nietatowi ratownicy górcy realizują swoje zadania finansowane z budżetu państwa w trybie pozakonkursowym, natomiast ratownictwo wodne w znacznej mierze opiera się na działalności komercyjnej.

Proponuje się, aby wypłaty świadczenia ratowniczego dla strażaków ratowników OSP oraz nietatowych ratowników górskich dokonywał organ emerytalny określony przez ministra właściwego dla spraw wewnętrznych. Mając na uwadze, że zarówno członkowie ochotniczych straży pożarnych (strażacy ratownicy OSP na gruncie projektowanej ustawy) oraz nietatowi ratownicy górcy to nowa grupa świadczeniobiorców Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA, którzy nie są objęci przepisami ustawy zaopatrzeniowej, a mają otrzymywać świadczenia wypłacane przez organ emerytalny, konieczne jest dodanie nowego przepisu w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, a także szczegółowe uregulowanie w nowej ustawie o Ochotniczych Strażach Pożarnych zasad przyznawania oraz wypłaty tego świadczenia.

W projekcie ustawy uwzględniono również sytuację dotyczącą gmin, które nie posiadają jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Takie przypadki występują, przy czym dotychczas kwestia ta nie została uregulowana, choć ma istotny wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców na terenie każdej gminy. W sytuacji, gdy na terenie gminy nie występują jednostki ochrony przeciwpożarowej, zobowiązana zostanie ona do zawarcia umowy z gminą sąsiednią, w której taka jednostka funkcjonuje. Każda gmina w kraju powinna bowiem posiadać uregulowane kwestie zabezpieczenia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

Projekt regulacji umożliwi również wójtom (burmistrzom, prezydentom miast), zastępcom wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), skarbnikom gmin, sekretarzom gmin, kierownikom jednostek organizacyjnych gmin, osobom zarządzającym i członkom organów zarządzających gminami, innym osobom wydającym decyzje administracyjne w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz radnym, członkostwo w Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym w jej władzach. Takie rozwiązanie nie rodzi problemów związanych z konfliktem interesów, co więcej pozwala na bezpośrednie i szybkie rozwiązywanie ewentualnych spraw w relacji gmina - OSP.

Projekt ustawy uściśla także kwestię zapewnienia strażakom Ochotniczych Straży Pożarnych ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych. Powyższe jest niezbędne w kontekście ich udziału w akcjach i działaniach ratowniczych, a także wykonywania innych zadań związanych z ochroną ludności, w tym ochroną przeciwpożarową.

Obecnie najważniejszym aktem prawnym z punktu widzenia działalności Ochotniczych Straży Pożarnych jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. Reguluje ona podstawy funkcjonowania ochrony przeciwpożarowej w Polsce i nie jest poświęcona wyłącznie funkcjonowaniu Ochotniczych Straży Pożarnych. W dotychczasowym systemie prawnym nie ma natomiast aktu prawnego dedykowanego wyłącznie funkcjonowaniu Ochotniczych Straży Pożarnych, tak jak ma to miejsce w odniesieniu do Państwowej Straży Pożarnej. Wskazać przy tym należy, iż ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej powinna być jedynie ustawą ustrojową w tym zakresie, bez określania w jej przepisach zasad funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Rzeczpospolita Polska zapewnia każdemu człowiekowi prawną ochronę życia (art. 38 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Każdy ma też prawo do ochrony zdrowia (art. 68 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej), a ochrona środowiska jest obowiązkiem władz

publicznych (art. 74 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). W zakresie i na zasadach określonych w Konstytucji RP i ustawach Rada Ministrów obowiązana jest zapewniać bezpieczeństwo wewnętrzne państwa oraz porządek publiczny (art. 146 ust. 4 pkt 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej wykonywane są natomiast przez jednostkę samorządu terytorialnego jako zadania własne (art. 166 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Tak wskazany zestaw regulacji konstytucyjnych należy uznawać za podstawy prawne funkcjonowania systemu ochrony przeciwpożarowej w Polsce, a przedstawiany projekt ustawy wpisuje się w sposób komplementarny w całość regulacji w tym zakresie.

Projekt przewiduje zmianę ustawy Prawo energetyczne (Dz.U. z 2021 r. poz.716) w zakresie umożliwienia jednostkom OSP skorzystania z preferencyjnej taryfy.

Projekt nie wpływa na działalność mikro przedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz na rodzinę, osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Projekt nie zawiera regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a zatem nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikro, małych i średnich przedsiębiorców, stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

W ocenie projektodawcy przedmiotowa regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych i w związku z tym nie podlega przedmiotowej notyfikacji.

Projekt nie podlegał ocenie przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projekt, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, został udostępniony

w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. W trybie ww. ustawy nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów.

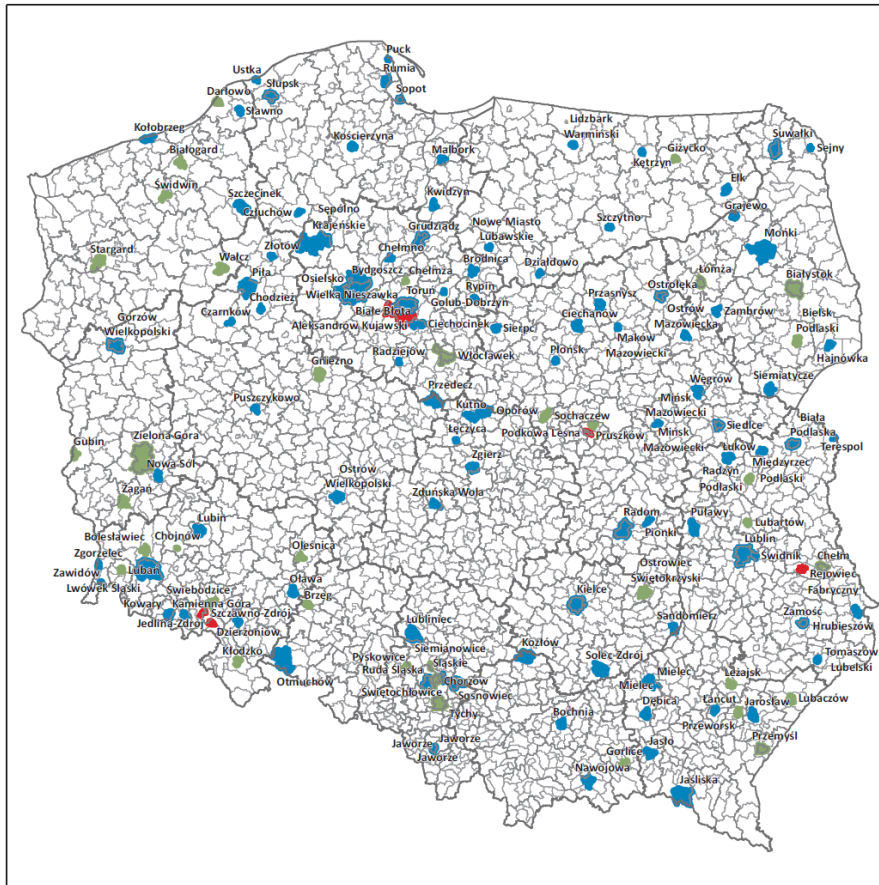
Załącznik do uzasadnienia

Gminy bez OSP

Gminy w których brak jest OSP					
NAZWA_GMINY	NAZWA_POWIATU	WOJEWODZTWO	GMINA RODZAJ	JRG PSP	Liczba mieszkańców [tyś]
m. Bolesławiec	p. bolesławiecki	DOLNOŚLĄSKIE	miejska	TAK	38,8
m. Kłodzko	p. kłodzki	DOLNOŚLĄSKIE	miejska	TAK	26,7
m. Chojnów	p. legnicki	DOLNOŚLĄSKIE	miejska	TAK	13,2
m. Lubań	p. lubański	DOLNOŚLĄSKIE	miejska	TAK	20,9
m. Oleśnica	p. oleśnicki	DOLNOŚLĄSKIE	miejska	TAK	37,1
m. Świebodzice	p. świdnicki	DOLNOŚLĄSKIE	miejska	TAK	22,7
m. Jedlina-Zdrój	p. wałbrzyski	DOLNOŚLĄSKIE	miejska	NIE	4,8
m. Szczawno-Zdrój	p. wałbrzyski	DOLNOŚLĄSKIE	miejska	NIE	5,5
m. Włocławek	m. Włocławek	KUJAWSKO-POMORSKIE	miejska	TAK	109,8
m. Chełmża	p. toruński	KUJAWSKO-POMORSKIE	miejska	TAK	14,4
Wielka Nieszawka	p. toruński	KUJAWSKO-POMORSKIE	wiejska	NIE	5,2
m. Chełm	m. Chełm	LUBELSKIE	wiejska	TAK	15,0
m. Rejowiec Fabryczny	p. chełmski	LUBELSKIE	miejska	NIE	4,3
m. Lubartów	p. lubartowski	LUBELSKIE	miejska	TAK	21,8
m. Radzyń Podlaski	p. radzyński	LUBELSKIE	miejska	TAK	15,6
m. Gubin	p. krośnieński	LUBUSKIE	miejska	TAK	16,6
m. Zielona Góra	p. zielonogórski	LUBUSKIE	miejska	TAK	141,2
m. Żagań	p. żagański	LUBUSKIE	miejska	TAK	25,6
m. Gorlice	p. gorlicki	MAŁOPOLSKIE	miejska	TAK	27,3
m. Podkowa Leśna	p. grodziski	MAZOWIECKIE	miejska	NIE	3,8
m. Pruszków	p. pruszkowski	MAZOWIECKIE	miejska	TAK	62,3
m. Sochaczew	p. sochaczewski	MAZOWIECKIE	miejska	TAK	36,2
m. Brzeg	p. brzeski	OPOLSKIE	miejska	TAK	35,7
m. Przemyśl	m. Przemyśl	PODKARPACKIE	miejska	TAK	60,6
m. Leżajsk	p. leżajski	PODKARPACKIE	miejska	TAK	13,7
m. Lubaczów	p. lubaczowski	PODKARPACKIE	miejska	TAK	11,9
m. Przeworsk	p. przeworski	PODKARPACKIE	miejska	TAK	15,2
m. Białystok	m. Białystok	PODLASKIE	miejska	TAK	297,5
m. Łomża	m. Łomża	PODLASKIE	miejska	TAK	62,9
m. Bielsk Podlaski	p. bielski	PODLASKIE	miejska	TAK	25,2
m. Chorzów	m. Chorzów	ŚLĄSKIE	miejska	TAK	107,8
m. Tychy	m. Tychy	ŚLĄSKIE	miejska	TAK	127,5
m. Pyskowice	p. gliwicki	ŚLĄSKIE	miejska	TAK	18,4
m. Radzionków	p. tarnogórski	ŚLĄSKIE	miejska	TAK	16,8
m. Ostrowiec Świętokrzyski	p. ostrowiecki	ŚWIĘTOKRZYSKIE	miejska	TAK	68,3
m. Giżycko	p. giżycki	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	miejska	TAK	29,3
m. Gniezno	p. gnieźnieński	WIELKOPOLSKIE	miejska	TAK	68,2
m. Białogard	p. białogardzki	ZACHODNIOPOMORSKIE	miejska	TAK	24,1
m. Darłowo	p. sławieński	ZACHODNIOPOMORSKIE	miejska	PJRG	13,6
m. Stargard Szczeciński	p. stargardzki	ZACHODNIOPOMORSKIE	miejska	TAK	67,8
m. Świdwin	p. świdwiński	ZACHODNIOPOMORSKIE	miejska	TAK	15,4
m. Wałcz	p. wałecki	ZACHODNIOPOMORSKIE	miejska	TAK	25,1
					1773,8
2477 gmin (w tym 302 gminy miejskie, 652 gminy miejsko-wiejskie i 1523 gminy					

Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy

Usytuowanie jednostek OSP w gminach

Informacja kartograficzna

1:5 750 000

0 50 100 200 300 km

Legenda

- Gminy na terenie których:**
- istnieje JRG PSP ale brak OSP
  - istnieje OSP spoza KSRG
  - nie istnieje żadne OSP
  - pozostałe gminy

Opracowanie:
KCKRIOL/CKR-IVJK [ArcGIS 10.6/ArcGIS Pro]

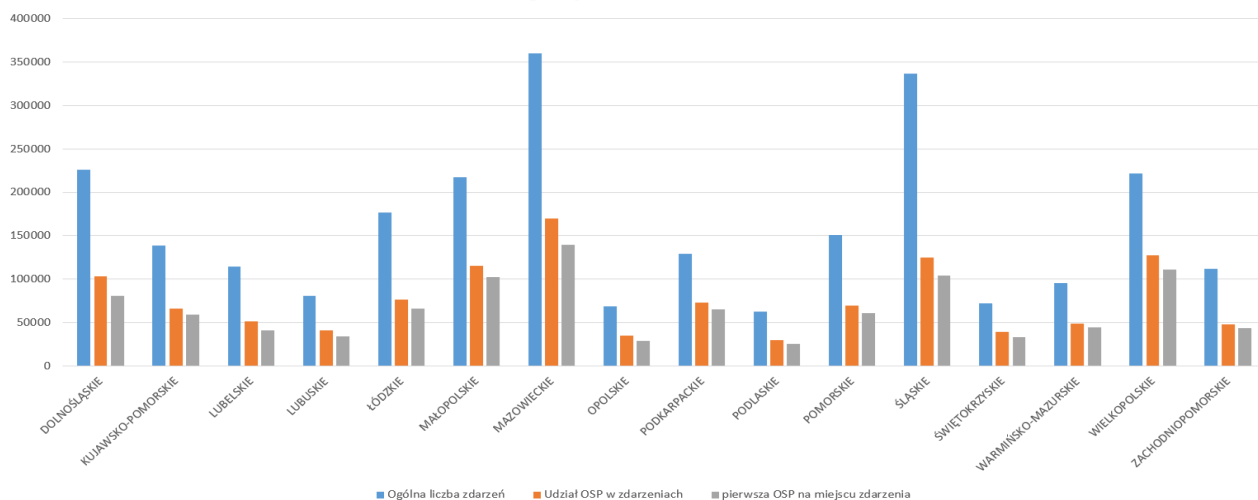
Statystyki OSP

Tabela. Udział OSP w zdarzeniach w latach 2016-2020

Województwo	2016-2020									
	Liczba zdarzeń ogółem	samodzielne działania OSP KSRG	samodzielne działania OSP KSPZ-KSRG	samodzielne działania OSP (3+4)		działania wspólnie z PSP	udział OSP we wszystkich zdarzeniach (5+7)		pierwsza OSP na miejscu zdarzenia	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Polska	2564543	538134	152459	690593	26,93%	528532	1219125	47,54%	1038684	40,50%
DOLNOŚLĄSKIE	226390	33902	10784	44686	19,74%	58574	103260	45,61%	80353	35,49%
KUJAWSKO-POMORSKIE	138918	34575	7714	42289	30,44%	23839	66128	47,60%	59444	42,79%
LUBELSKIE	114625	16824	4736	21560	18,81%	29552	51112	44,59%	40913	35,69%
LUBUSKIE	81166	17914	3322	21236	26,16%	19383	40619	50,04%	33815	41,66%
ŁÓDZKIE	176654	39096	7225	46321	26,22%	30397	76718	43,43%	66335	37,55%
MAŁOPOLSKIE	217140	42869	23779	66648	30,69%	48958	115606	53,24%	102290	47,11%
MAZOWIECKIE	359779	82485	17367	99852	27,75%	70226	170078	47,27%	139238	38,70%
OPOLSKIE	68358	11416	4870	16286	23,82%	18729	35015	51,22%	28678	41,95%
PODKARPACKIE	129437	29541	16020	45561	35,20%	27376	72937	56,35%	65142	50,33%
PODLASKIE	62251	12565	2162	14727	23,66%	15211	29938	48,09%	25057	40,25%
POMORSKIE	150921	34112	6932	41044	27,20%	28626	69670	46,16%	60873	40,33%
ŚLĄSKIE	336633	55077	20733	75810	22,52%	49318	125128	37,17%	104375	31,01%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	72441	15409	2301	17710	24,45%	21843	39553	54,60%	33048	45,62%
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	95864	25087	5549	30636	31,96%	17897	48533	50,63%	44045	45,95%
WIELKOPOLSKIE	221896	60635	14356	74991	33,80%	52118	127109	57,28%	111363	50,19%
ZACHODNIOPOMORSKIE	112070	26627	4609	31236	27,87%	16485	47721	42,58%	43715	39,01%

Udział OSP w ogólnej liczbie zdarzeń w latach 2016-2020

Dane dotyczące sieci jednostek ochrony przeciwpożarowej za 2020 rok

Lp.	Siedziba KW PSP	Liczba KP/M PSP	Liczba JRG PSP	Liczba posterunków w PSP	ZSP, ZSR, LSR-G, WSP, GZSP, P (M) ZSP, TSR lub inne jednostki ratownicze						Ochotnicze Straże Pożarne								
					w KSRG		pozostałe		Ogółem		w KSRG		Pozostałe		Ogółem				
					Jednostek	Ratowników	Jednostek	Ratowników	Jednostek	Ratowników	Jednostek	Członków [ogółem]	Członków *	Jednostek	Członków [ogółem]	Członków *	Jednostek	Członków [ogółem]	Członków *
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Dolnośląskie	26	44	2	1	30	10	288	11	318	279	9741	6310	406	9082	5177	685	18823	11487
2	Kujawsko - Pomorskie	19	31	0	0	0	9	310	9	310	215	9963	4943	632	15440	5087	847	25403	10030
3	Lubelskie	20	29	4	1	89	8	218	9	307	341	15019	6034	1415	36220	8585	1756	51239	14619
4	Lubuskie	12	19	0	2	35	8	220	10	255	147	5680	3091	202	3909	1883	349	9589	4974
5	Łódzkie	22	34	0	0	0	10	342	10	342	345	19574	7591	1105	27984	7800	1450	47558	15391
6	Małopolskie	19	33	2	1	64	6	210	7	274	417	22505	11625	942	28835	14924	1359	51340	26549
7	Mazowieckie	38	61	6	4	211	17	499	21	710	557	25260	12751	1375	34073	13270	1932	59333	26021
8	Opolskie	11	17	0	0	0	6	192	6	192	170	7291	4319	348	10107	5749	518	17398	10068
9	Podkarpackie	21	28	1	1	38	3	91	4	129	330	17933	8129	939	23454	10967	1269	41387	19096
10	Podlaskie	14	19	3	1	29	3	66	4	95	201	8471	3443	455	10065	2362	656	18536	5805
11	Pomorskie	19	30	1	3	55	24	681	27	736	235	10327	5955	353	9676	4793	588	20003	10748
12	Śląskie	31	47	3	2	41	18	511	20	552	387	21044	9953	557	20049	8698	944	41093	18651
13	Świętokrzyskie	13	17	1	0	0	3	71	3	71	226	9004	3924	656	14625	3605	882	23629	7529
14	Warmińsko - Mazurskie	19	24	0	7	119	4	101	11	220	197	6061	4117	320	6132	4145	517	12193	8262
15	Wielkopolskie	31	44	0	0	0	12	374	12	374	370	19731	9678	1450	32574	11597	1820	52305	21275
16	Zachodniopomorskie	20	26	4	4	92	15	416	19	508	193	6168	4034	246	5555	3320	439	11723	7354
Razem w województwie		335	503	27	27	803	156	4590	183	5393	4610	213772	105897	11401	287780	111962	16011	501552	217859

W tym szkolne jednostki ratowniczo - gaśnicze PSP:

1. Kujawsko - pomorskie: JRG SP PSP Bydgoszcz
2. Małopolskie: JRG SA PSP Kraków
3. Mazowieckie: JRG SGSP Warszawa
4. Śląskie: JRG CS PSP Częstochowa
5. Wielkopolskie: JRG SA PSP Poznań

Uwagi:

* - liczba członków OSP spełniających wymagania bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych będących w stałej gotowości operacyjnej (wiek 18 - 65 lat, badania lekarskie, szkolenie pożarnicze),

Opracowanie na podstawie danych z tabeli nr 3 przesłanych z KW PSP